

การพักบังคับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ

นางสาวศศิอนงค์ จงกลณี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1637-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 20184499

THE AUTOMATIC STAY IN BUSINESS REORGANIZATION

Miss Sasianong Chongolnee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1637-9

นางสาวศศิธรนงค์ จงกลณี : การพักบังคับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ. (THE AUTOMATIC STAY IN BUSINESS REORGANIZATION) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์มูรธา วัฒนชะวีระกุล, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์วิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ, 242 หน้า. ISBN 974-03-1637-9.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งศึกษาถึงรูปแบบและขอบเขตของการพักบังคับชำระหนี้ แนวความคิดพื้นฐานของการกำหนดขอบเขตการพักบังคับชำระหนี้ และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้การพักบังคับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ตลอดจนเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและกำหนดขอบเขตของการบังคับใช้การพักบังคับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของไทยให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อบังคับใช้ได้มีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันหรือเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้

ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่า การพักบังคับชำระหนี้เป็นมาตรการทางกฎหมายที่จำเป็นต้องมีขึ้นเพื่อเอื้ออำนวยให้การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ประสบความสำเร็จ แต่บทบัญญัติในเรื่องการพักบังคับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ยังไม่มีบทบัญญัติที่รับรองว่าสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันที่มีอยู่ตามกฎหมายก่อนที่ลูกหนี้จะเข้าฟื้นฟูกิจการจะไม่ถูกทำลายหรือทำให้ลดน้อยถอยลงจากการที่ลูกหนี้เข้าฟื้นฟูกิจการไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนในการกำหนดว่าการกระทำใดเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้ำปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ รวมถึงหลักเกณฑ์ในการก่อกั้น การให้ความคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาระในทรัพย์สินอันเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้ำปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ ตลอดจนหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตีความรับผิดชอบในค่าเสียหายอันเกิดจากการฝ่าฝืนข้อห้ามของการพักบังคับชำระหนี้

เพื่อให้การพักบังคับชำระหนี้มีขอบเขตที่ชัดเจน มีความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ตลอดจนสามารถป้องกันหรือเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องการพักบังคับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ดังนี้

1. มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ความเสียหายอันเกิดจากความล้มเหลวของการให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอให้เป็นหน้าที่ลูกหนี้ต้องชำระก่อนหน้าอื่น โดยจัดให้อยู่ในลำดับเดียวกับหนี้ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 มาตรา 130 (2)
2. มีบทบัญญัติที่กำหนดตัวอย่างของการกระทำและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้ำปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ ตลอดจนกำหนดรูปแบบและระดับในการก่อกั้นเพื่อนำมาใช้ในกิจการในระหว่างการดำเนินกิจการตามปกติของลูกหนี้ก่อนที่จะเริ่มการฟื้นฟูกิจการตามแผน
3. มีบทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่เจ้าหนี้หรือผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาระในทรัพย์สินอันเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้ำปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ ในการร้องขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้กระทำการดังกล่าวหรือมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของเจ้าหนี้หรือผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาระในทรัพย์สินนั้น เป็นการเสียเปรียบหรือขาดทุน หรือเป็นการดำเนินการอย่างไม่เหมาะสมหรือไม่ประสบความสำเร็จ หรือมิให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอ
4. มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ศาลที่รับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการมีอำนาจพิจารณาตีความรับผิดชอบในค่าเสียหายอันเกิดจากการฝ่าฝืนข้อห้ามของการพักบังคับชำระหนี้ได้ในฐานะเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542

ภาควิชา	นิติศาสตร์	ลายมือชื่อนิติ.....
สาขาวิชา	นิติศาสตร์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา	2544	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4186136134 : MAJOR LAW

KEY WORD: AUTOMATIC STAY / MORATORIUM / REORGANIZATION / BANKRUPTCY

SASIANONG CHONGOLNEE: THE AUTOMATIC STAY IN BUSINESS REORGANIZATION.
THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. MURATHA WATTANACHEVAKUN, THESIS COADVISOR :
PROF. WISIT WISITSORA-AT, 242 pp. ISBN 974-03-1637-9.

This thesis aims at the study of the formation and scope of the automatic stay, basic concept of the scope of stay, and problems arising from the application of stay with respect to the business reorganization under the Thai Bankruptcy Act 1940. It recommends guidelines for solving problems, and defines the scope of the application of the automatic stay in business reorganization of Thailand achieve fairness and suitability in applying the same. Hence that it can be efficiently applied and the damage resulting from the application of such measure can be prevented or cured.

Upon the study and analysis, the automatic stay is a legal measure required for success in the business reorganization. However, none of the provisions regarding the automatic stay in business reorganization in Thailand under the Bankruptcy Act 1940 ensures that the right which the (secured) creditor has prior to the filing for a business reorganization will not be effected, reduced or weakened as a result of the debtor's entry into the business reorganization. There are no clear criteria providing which act is required for continuation of the ordinary course of the debtor's business, no provision for obtaining credit and giving protection to those who sustain damage as a result of any act creating a charge on property and required for continuation of the ordinary course of the debtor's business, and no provision for a case concerning liability for damages resulting from a violation of the prohibitions or the automatic stay.

In order that the automatic stay may have a clear scope, that it is fair and suitable to all parties concerned and that the damage arising from the application of this measure can be prevented or cured, I, the Researcher, would like to recommend guidelines for improving and amending the provisions regarding the automatic stay in business reorganization under the Bankruptcy Act 1940 as follows:

1. It should be stipulated as a provision that damage resulting from the failure of adequate protection be a debt which the debtor must pay before other debts; that this debt be ranked at the same level as that of the Receiver's expenses for the management of the debtor's property under Section 130 (2) of the Bankruptcy Act 1940.

2. There should be a provision specifying examples of action and criteria for consideration as to which act is required for continuation of the ordinary course of the debtor's business and specifying the form and level of obtaining credit for use in the business during the ordinary course of the debtor's business prior to the commencement of the business reorganization plan.

3. There should be a provision granting the right to the creditor or one sustaining damage as a result of an act creating a charge on property and required for continuation of the ordinary course of the debtor's business, for the purpose of requesting the court to issue an order prohibiting such act or to issue such an order as it sees fit to protect the benefit of the creditor or one sustaining the damage if any such act creating a charge on property is to the disadvantage or at a loss or is inappropriately or unsuccessfully carried out or does not protect the secured debtor's right sufficiently.

4. There should be a provision stipulating that the court accepting a petition for business reorganization have the power to try a case regarding liability for damages resulting from a violation of the prohibitions of the automatic stay as a civil lawsuit associated with a bankruptcy charge under the Bankruptcy Court Establishment and Bankruptcy Proceeding Act 1999.

Department Law
Field of study Law
Academic year 2001

Student's signature.....
Advisor's signature.....
Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ไชววิไลกุล ที่กรุณาได้รับเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไกรสร บารมีอวยชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานิต จุ่มปา ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาของท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์มูรธา วัฒนะชีวะกุล ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ความรู้ ให้ความเอาใจใส่ และช่วยชี้แนะแนวความคิดของกฎหมายพื้นฟูกิจการแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด และท่านอาจารย์วิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ซึ่งถ่ายทอดความรู้อันมีคุณค่า วางกรอบแนวความคิดในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ให้แก่ผู้เขียน คอยชี้แนะแนวทางในการเขียนตลอดจนตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ในทุกบท

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านไกรสร บารมีอวยชัยและท่านวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ ในฐานะผู้บังคับบัญชา ที่กรุณาให้โอกาสผู้เขียนได้ลาไปเขียนวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์และขอขอบคุณ คุณอนุสิทธิ์ ชุมช่วย ที่รับภาระทำงานแทนในระหว่างที่ผู้เขียนลาไปทำวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณอังคณา หรรวรินทร์ ผู้ซึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายพื้นฟูกิจการของประเทศสหรัฐอเมริกาตลอดจนแนะนำหนังสือคำอธิบายกฎหมายพื้นฟูกิจการของประเทศสหรัฐอเมริกาให้แก่ผู้เขียน ขอขอบคุณ คุณภักวี เพ็ชรทองช่วย คุณอมรรัตน์ บุญแก้ว และคุณพิพัฒน์ พรพิริยะกุลชัย จากสำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่ช่วยผู้เขียนรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคดีฟื้นฟูกิจการ

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณพัฒนชัย วัชรระจิตต์กุล ที่ให้ความช่วยเหลือในการหาข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์ คุณปวีณา นาพวง คุณอัจฉริย์ ตันตาศนี ที่ช่วยแปลเอกสารภาษาอังกฤษ คุณกานติกา เรืองนิติวิทย์ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ ตลอดจนเอาใจใส่สอบถามความคืบหน้าและให้กำลังใจผู้เขียนมาโดยตลอด คุณสันติกิจ ชูกำเนิด ที่ช่วยเสนอแนะมุมมองต่าง ๆ ของการฟื้นฟูกิจการ อันทำให้ผู้เขียนสามารถวิเคราะห์ได้อย่างลึกซึ้งขึ้น

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และขอขอบใจน้องดาว น้องเดือนที่ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้เขียนในทุกด้าน ตลอดจนสอบถามถึงความคืบหน้าของวิทยานิพนธ์อย่างสม่ำเสมอ

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการศึกษากฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอยกความดีนั้นให้แก่กรมบังคับคดี สถานที่ทำงานที่ให้ความรู้และประสบการณ์อันมากมายแก่ผู้เขียน แต่หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
สมมุติฐานของการวิจัย.....	10
วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	11
บทที่ 2 ความเบื้องต้นเกี่ยวกับการพักบังคับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการ	
2.1 วิวัฒนาการของการฟื้นฟูกิจการในแง่ธุรกิจธรรมดากับการฟื้นฟูกิจการตามกฎหมาย.....	12
2.1.1 การฟื้นฟูกิจการในแง่ธุรกิจธรรมดา.....	14
2.1.2 การฟื้นฟูกิจการตามกฎหมาย.....	20
2.2 แนวความคิดและหลักการร่วมกันของการสร้างมาตรการพักบังคับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการ.....	26
2.2.1 วัตถุประสงค์ของการพักบังคับชำระหนี้.....	26
2.2.2 คุณสมบัติและขอบเขตของการพักบังคับชำระหนี้.....	28
2.2.3 บุคคลผู้ซึ่งต้องถูกจำกัดสิทธิโดยมาตรการพักบังคับชำระหนี้.....	33
2.3 รูปแบบของการพักบังคับชำระหนี้.....	37
2.3.1 การพักบังคับชำระหนี้โดยอัตโนมัติ (Automatic Stay).....	37
2.3.2 การผ่อนเวลาชำระหนี้ (Moratorium).....	38

บทที่ 3 การพักบังคับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการในต่างประเทศ

3.1 การพักบังคับชำระหนี้ในกฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	39
3.1.1 การเริ่มต้นและการสิ้นสุดของการพักบังคับชำระหนี้.....	42
3.1.2 การมีผลบังคับใช้ของการพักบังคับชำระหนี้กับอายุความในการฟ้องร้องบังคับคดี.....	43
3.1.3 การกระทำที่อยู่ภายใต้บังคับของการพักบังคับชำระหนี้.....	44
3.1.4 การกระทำที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของการพักบังคับชำระหนี้.....	46
3.1.5 การพักบังคับชำระหนี้กับอำนาจของผู้จัดการทรัพย์สินในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้และการขอสินเชื่อเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการ.....	56
3.1.6 การให้ความคุ้มครองอย่างเพียงพอและการขอปลดเปลื้องจากการพักบังคับชำระหนี้.....	67
3.1.7 ผลของการฝ่าฝืนข้อห้ามของการพักบังคับชำระหนี้.....	81
3.2 การพักบังคับชำระหนี้ในกฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศอังกฤษ.....	84
3.2.1 การเริ่มต้นและสิ้นสุดของการพักบังคับชำระหนี้.....	88
3.2.2 การพักบังคับชำระหนี้เมื่อมีการยื่นคำร้องขอจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้.....	88
3.2.3 ข้อยกเว้นของการพักบังคับชำระหนี้เมื่อมีการยื่นคำร้องขอจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้.....	91
3.2.4 การเลื่อนระยะเวลาบังคับใช้ข้อห้ามของการพักบังคับชำระหนี้.....	93
3.2.5 การพักบังคับชำระหนี้เมื่อศาลมีคำสั่งให้มีการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้.....	94
3.2.6 ข้อยกเว้นของการพักบังคับชำระหนี้เมื่อศาลมีคำสั่งให้จัดการทรัพย์สินของลูกหนี้.....	99
3.2.7 การพักบังคับชำระหนี้กับอำนาจของผู้จัดการทรัพย์สินในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้.....	100
3.2.8 การให้ความคุ้มครองที่เพียงพอและการขอปลดเปลื้องจากการพักบังคับชำระหนี้.....	102
3.2.9 ผลของการฝ่าฝืนข้อห้ามของการพักบังคับชำระหนี้.....	110

บทที่ 4 การพักบังคับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายไทย	
4.1 กระบวนการของการพักบังคับชำระหนี้.....	112
4.2 การเริ่มต้นและการสิ้นสุดของการพักบังคับชำระหนี้.....	113
4.3 การมีผลบังคับใช้ของการพักบังคับชำระหนี้กับอายุความในการฟ้องร้อง บังคับคดี.....	121
4.4 การกระทำที่อยู่ภายใต้บังคับของการพักบังคับชำระหนี้.....	122
4.5 การกระทำที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของการพักบังคับชำระหนี้.....	141
4.6 การให้ความคุ้มครองอย่างเพียงพอและการขอลดเบี่ยง จากการพักบังคับชำระหนี้.....	153
4.7 ผลของการฝ่าฝืนข้อกำหนดของการพักบังคับชำระหนี้.....	166
บทที่ 5 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการบังคับใช้การพักบังคับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการของประเทศไทย	
5.1 ความสำคัญของการใช้บังคับการพักบังคับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการและ ขอบเขตมาตรฐานของการพักบังคับชำระหนี้.....	168
5.2 การเริ่มต้นและสิ้นสุดของการพักบังคับชำระหนี้.....	176
5.3 การให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอ.....	181
5.4 การกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้าตามปกติของลูกหนี้ สามารถดำเนินต่อไปได้.....	190
5.5 ความรับผิดในค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนข้อกำหนดของ การพักบังคับชำระหนี้.....	202
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
6.1 บทสรุป.....	206
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	209
รายการอ้างอิง.....	212
บรรณานุกรม.....	214
ภาคผนวก.....	217
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	242